KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświątecznych.

PRZEDPŁATA. „Kurjer Zagłębia“ kosztuje w Sosnowcu z odnoszeniem i pocztą rocznie marek 360, półrocznie marek 180, kwartalnie — — mk. 90, miesięcznie mk. 30 — —

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk. 10, w tekście Mk., 12,50 po tekście—reklamy Mk. 7,50. Nekrologi Mk. 5. Zwyczajne Mk. 5. Drobne 50 fenigów za wyraz, najmniej Mk. 3. —

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ulica Dęblińska Nr. 1.

Adres dla depesz: „KURJER“ — SOSNOWIEC.

Administracja otwarta od 8 rano bez przerwy do 7 g. wiecz. W niedziele i święta od 9 do 11 rano.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 1—3 w poł. i od 7—8 w.

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmuje Kantory własne oraz księgarnie w Zagłębiu. Tow. Akc. „Reklama Polska“ w Warszawie i wszystkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej, **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.**

Cena pojedyńczego egzemplarza **mk. 2.00** (Na G. Śląsku **50 fen.**). SOSNOWIEC, wtorek dnia 28 września 1920 roku Nr. 222 Rok XV

Zarząd Spółki Akcyjnej

„ELIBOR Spółka Akcyjna Handlowo-Przemysłowa

Ł. J. BORKOWSKI”

W Warszawie, przy ulicy Mazowieckiej № 11 1637

zawiadamia pp. Akcjonarjuszów, że na mocy uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 2 czerwca r. b, i postanowienia pp. Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu, ogłoszonego w Nr. 203 Monitora Polskiego z dnia 7-go września 1920 roku, poz. 233 powiększa się kapitał zakładowy spółki 41,040,000 marek polskich, drogą emisji 190,000 sztuk nowych akcji na okaziciela nominalnej wartości po marek polskich 216,— każda, oraz że:

1) Pierwszeństwo do nabycia 150,000 sztuk akcji nowej emisji służy właścicielom akcji poprzednich emisji w stosunku pięciu akcji nowej emisji na każde dwie akcje emisji poprzednich.

2) Cena emisyjna nowych akcji wynosi marek polskich 400 za akcję, z czego 216 marek polskich na kapitał zakładowy, 150 marek polskich na kapitał zapasowy i 34 marki polskie na koszty emisji.

3) W myśl tego Zarząd Spółki wzywa pp. Akcjonarjuszów, pragnących wziąć udział w nowej emisji, ażeby w terminie od dnia 28-go września do 12-go października 1920 roku włącznie, wpłacili do Kasy Spółki, w domu Nr. 11 przy ulicy Mazowieckiej w Warszawie w godzinach od 10-tej rano do 2-ej po połud. całkowitą należność za akcje w stosunku po 400,— (czterysta) marek polskich za każdą akcję, przedstawiając równocześnie akcje poprzednich trzech emisji i świadectwa tymczasowe na akcje czwartej emisji, jako dowody stwierdzające ich prawo do nabycia nowych akcji.

4) Po upływie wyżej oznaczonego terminu pp. Akcjonarjusze tracą prawo pierwszeństwa do nabycia akcj nowej emisji.

5) Akcje nowej emisji uczestniczyć będą w dywidendzie za rok 1920 od dnia 1-go września 1920 roku, zaś z dniem 1-go stycznia 1921 roku zrównane zostaną pod względem praw do dywidendy, z akcjami poprzednich emisji.

Równocześnie Zarząd Spółki zawiadamia, że na mocy uchwał Nadzwyczajnego Walnego zgromadzenia z dnia 2 czerwca 1920 r. zaczynając od dnia 28-go września 1920 r. odbywać się będzie w biurze Zarządu Spółki, Mazowiecka II w Warszawie, w godzinach od 10-ej rano do 2-ej po południu, zamiana wszystkich akcji pierwszych trzech emisji, opiewających na walutę rublową na akcje w walucie markowej, oraz że posiadaczom świadectw tymczasowych na akcje czwartej emisji będą wydawane akcje za zwrotem rzeczonych świadectw tymczasowych.

4 proc. premjowa pożyczka państw.

D. 1-go października r. b. państwo nasze przystępuje do zrealizowania, uchwalonej przez sejm w d. 16 lipca r. b. nowej pożyczki wewnetrznej p.n.: „4% państwowa pożyczka premjowa", w wysokości do 5 miljardów marek polskich.

Obligacje tej pożyczki, posiadającej wszelkie prawa papierów pupilarnych, przynoszą 4 procentwy dochód, wolny od podatków od kapitałów i rentowych, dają poza tem możność wygrania premji w sumie miljona marek.

Premja powyższa będzie wylosowana, choćby osiągnięto ze sprzedaży obligacji sumę niższą, niż preliminowana, w każdą sobotę, począwszy od d. 6 listopada r. b. w ciągu pierwszych 20 lat; w ciągu następnych lat dwudziestu będzie się odbywała amortyzacja pożyczki w drodze losowania.

W ciągu pierwszych 20 lat posiadacz 4 proc. państwowej pożyczki premjowej, poza procentem od kapitału może wygrać na każdą z 1000-markowych obligacji, sumę 1,000,000 marek, w ciągu zaś następnych lat 20 będzie spłacony przez państwo pełną sumą wraz z przypadającemi procentami po dzień wylosowania amortyzacyjnego.

Przy wprowadzeniu przyszłej waluty polskiej zapewnia posiadaczom tej pożyczki przerachowanie jej po kursie o 10 proc. wyższym od kursu, ustalonego dla wymiany znaków obiegowych, t. b. obecnych marek polskich.

Możliwe jest, że kurs 4 proc. państwowej pożyczki premjowej wkrótce stać będzie wyżej kursu emisyjnego. W tym przypadku skarb państwa, mając poważne podstawy do wypuszczenia pożyczki po kursie wyższym nad wartość nominalną, postanowił jednak nietylko liczyć obligacje po cenie nominalnej tym wszzstkim, którzy nabędą pożyczkę do d. 6-go listodada, lecz i nie doliczać odsetek. Nabywcy późniejsi korzystać z tego przywileju nie będą mogli.

Skarb organizuje kilkanaście tysięcy miejsc sprzedaży i usuwa wszelkie zbędne formalności oraz skomplikowane manipulacje przy nabywaniu pożyczki. Nabywca ponad to nie będzie potrzebował przy nabywaniu „pożyczki legitymować się, podawać nazwiska, wskazywać adresu, oczekiwać na przygotowanie dla niego specjalnej obligacji i tracić czas na załatwienie sprawy, którą zakończy odrazu i ostatecznie na lat 40.

Nietylko jako oszczędność osobista, lecz jako i przedmiot daru, z akcji uroczystości rodzinnych lub koleżeńskich, obligacja pożyczki premjowej powinna znaleźć szerokie zastosowanie. Będzie to dar pod każdym względem pożyteczny i wartościowy, dzięki temu, iż w każdą sobotę może się zamienić w majątek, wzrosnąć może do wartości miljona.

Pierwszych ośm losowań kolejnych uprzywilejowano w ten sposób, że numer wygrywający w każdem z tych losowań będzie wylosowany jedynie z pośród tej liczby obligacji, jaką istotnie oddano do sprzedaży, co znakomicie zwiększa dla każdego z początkowych nabywców szanse wygrania.

Obligacje 4 proc. państw pożyczki premjowej będzie można składać w pełnej wartości nominalnej, jako wadja przy licytacjach, jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu kontraktów ze skarbem państwa, oraz jako kaucje, składane do depozytów wszelkich instytucji rządowych w przypadkach, gdy prawo przewiduje składanie kaucji pieniężnych.

Kuponami pożyczki będzie można płacić cła i podatki państwowe, wymieniać zaś je na gotówkę we wszystkich oddziałach Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, Pocztowej Kasy oszczędności, w kasach skarbowych oraz innych instytucjach upoważnionych przez ministerjum skarbu.

Aby zapewnić posiadaczom pełne bezpieczeństwo kapitału lub oszczędności, ulokowanych w tej pożyczce, aby uchronić przed pożarem, kradzieżą lub zgubą, rząd polecił Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej i Kasie oszczędności przyjmowanie bez żadnej zgoła opłaty na przechowanie obligacji pożyczki premjowej.

Każdy polak, nabywając pożyczkę powyższą, spełni czyn obywatelski, gdyż dostarczając państwu gotówki znajdującej się w kraju, powstrzyma konieczność wypuszczania nadmiernej liczby znaków obiegowych.

Listy z Warszawy.

Warszawa, 27 września.

Niebezpieczeństwo najścia bolszewików na Polskę skupiło i zjednoczyło cały naród. Wyrazem zjednoczenia stał się rząd jedności narodowej pod prezydencją W. Witosa. Ustały walki partyjne, a całą energję wydatkowano na obronę zagrożonej Ojczyzny.

Od pewnego jednak czasu tarcia partyjne wznowiły się, a nawet doszły one do wysokiego napięcia.

Niechętni zwołaniu Sejmu powoływali się na ten stan rzeczy w obronie swego stanowiska; na łamach pewnej części prasy zapowiadano, iż Sejm stanie się terenem walk namiętnych, co odbić się musi jak najfatalniej na zewnątrz na sprawach naszych, szczególniej utrudnić może delegacji pokojowe rokowania w Rydze.

Na szczęście zapowiedzi te zawiodły.

Pierwsze posiedzenie Sejmu — wbrew powszechnemu oczekiwaniu — odbyło się w atmosferze powagi i spokoju. Przemówienie Marszałka i prezydenta Witosa przyjęto z zapałem i jednomyślną aprobatą.

Wiele w tem zasługi stronnictw środka Izby, które postanowiły nie dopuścić do rozognienia walk partyjnych w Sejmie. Klub Narodowego Zjednoczenia Lud. ustalił nawet konkretny program najbliższego swego działania, przeciwstawiając się w ten sposób skutecznie wszelkim knowaniom przerwania obrad Sejmu lub uczynienia zeń terenu walk.

Program ten przedewszystkiem przewiduje dążenie stanowcze i niezachwiane do zawarcia pokoju, nie zaniedbując oczywiście w dalszym ciągu żadnego ze środków obrony Państwa. Zawarcie pokoju umożliwi bowiem nam podjęcie starań o ruszenie z martwego punktu dzieła odbudowy i odrodzenia państwa przez szeroko zakrojoną akcję społeczeństwa. W akcji tej przedewszystkiem szukać musimy oparcia o współdziałanie i zasoby materjalne Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej przy pełnem wyzyskaniu polskiego robotnika i polskich kapitałów za morzem.

Po zawarciu pokoju państwo nasze chcąc zabezpieczyć przed niebezpieczeństwem przyszłych wojen najazdów, przedewszystkiem musi przystąpić do gruntownej reorganizacji armji i zawarcie ścisłego sojuszu wojskowego, czyli tak zwanej konwencji wojskowej, z państwami sprzymierzonemi, a w pierwszym rzędzie z Francją, która w ciężkich chwilach dla naszego narodu okazała nam ogrom życzliwości i pomocy.

Wreszcie dążyć nam należy do spiesznego oparcia budowy państwa na zasadach praworządnych z rozdziałem władzy cywilnej i wojskowej.

Dokonać tego może rychłe uchwalenie Konstytucji.

Stanowisko Zjednoczenia znalazło ogólną aprobatę i najbliższe posiedzenia Sejmu poświęcone zostaną przedewszystkiem sprawie ustawy Konstytucyjnej.

Na pierwszem posiedzeniu Sejmu nagromadzono obficie interpelacji i nagłych wniosków jako wynik dwumiesięcznej przerwy.

Na uwagę zasługuje wniosek Zjednoczenia, w którym wzywa się Rząd do niezwłocznego podania do wiadomości powszechnej obwieszczenia, stwierdzającego stanowisko Sejmu Ustawodawczego wobec potrzeb armji oraz prostującego pod tym względem krzywdzące wiadomości, rozpowszechniane wśród wojska. Od chwili bowiem ujawnienia się ostatnich niepowodzeń, zaczęły coraz powszechniej i uporczywiej kursować wśród wojska pogłoski, iż przyczyną niepowodzeń jest Sejm, który odmówił kierownictwu wojskowemu uchwał potrzebnych dla zaopatrzenia i liczebnego podniesienia stanu armji.

W rzeczywistości nie zaszedł ani jeden wypadek, w którychby Sejm odmówił czy to rekruta, czy też jakichkolwiek innych świadczeń. Sejm niejednokrotnie z własnej inicjatywy występował z uchwałami, mającemi na celu interes armji narodowej, jak np. powołanie pierwszych 6 roczników w drodze powszechnego poboru.

Nemo.

Nędza finansowa Niemiec.

Jak przyznają gazety niemieckie, wydatki rządu, na które niema odpowiedniego pokrycia, wynoszą w roku bieżącym do dnia 1.9. 16 miljardów marek. Zamierzają więc Niemcy obłożyć naród nowemi podatkami gruntowemi, budowlanemi i dochodowemi. Nawołują wielkim głosem na rzecz państwa a jednocześnie dla uniknięcia bankructwa, drukują wciąż nowe pieniądze papierowe. Wskutek tego wartość marki w stosunku do pieniędzy innych państw obniża się z dnia na dzień. Ilość banknotów papierowych wynosi już obecnie w Niemczech potworną liczbę 71 miljardów marek. Wszechniemieccy awanturnicy, którzy wywołali wojnę, obarczyli na siebie cały uczciwy świat, musieli tę wojnę przegrać i oni są przyczyną dzisiejszej nędzy. Ale ci wielcy i bogaci przewidzieli dzisiejszy stan dawno i chowali swoje kapitały za granicę. Ich bogaczy, najmniej dotkną nowe podatki, zapłaci je chłop, robotnik i średniozamożny inteligent. Dzisiaj, widząc, że lud niemiecki wciąż tłoczony nowemi podatkami, wypowie im wreszcie posłuszeństwo i zażądają rachunku za zaprzepaszczenie Ojczyzny, krzyczą Niemcy o zostawienie im Śląska i starają się to wszelkiemi sposobami przeprowadzić, ażeby część tych podatków i ciężarów narzucić ludności tutejszej. Więcej będzie ludzi, powiadają, mniej na każdego podatku wypadnie. Wszystkie te mnożące się wieści, które codziennie w gazetach niemieckich spotkać możemy, świadczą dowodnie, co nas oczekuje, gdybyśmy do Niemiec należeć mieli.

Z Górnego Śląska.

Strajk robotników.

BYTOM. Wczoraj w elektrowni w Chorzowie wybuchł strajk robotników żądających zaliczki na zakup ziemniaków.

Plebiscyt Górnośląski w listopadzie.

RZYM. „Secolo" donosi z Paryża, że Rada Ambasadorów zaproponowała, aby plebiscyt na Górnym Śląsku odbył się w terminie od 7-o do 14-o listopada br.

Sukces niemiecki w sądownictwie.

BERLIN. „Vossische Zeitung" donosi, że Niemcy osiągnęli znaczny sukces w sprawie sądownictwa na Górnym Śląsku mianowicie komisja Międzysojusznicza zgodziła się, że przeciw wyrokom sądów górnośląskich będzie można apelować do sądu Rzeszy w Lipsku.

Ta droga apelacji odnosi się również do spraw karnych, a więc tem samem do spraw wytoczonych przeciw osobom, które brały udział w ruchu samoobrony na Górnym Śląsku.

Francuski warunek okupacji Górnego Śląska.

BERLIN. Z Brukseli donoszą, że Francja zgodzi się wtenczas na pożyczkę dla Niemiec, jeżeli Górny Śląsk będzie nadal obsadzony przez wojska francuskie. Anglja sprzeciwia się temu żądaniu. Nieporozumienie francusko angielskie w sprawie okupacji Górnego Śląska jest coraz większe.

Sprawa górnośląska przed Radą ambasadorów.

BAZYLEA „Echo de Paris" donosi, że na konferencji ambasadorów rozpoczęły się narady w sprawie Górnego Śląska. Narady mają charakter jedynie informacyjny, ponieważ rozstrzygać mają tylko rządy sojusznicze. W dalszym ciągu donosi wspomniane pismo, że na wniosek Anglji i Włoch odrzucono propozycję dopuszczenia na obrady konferencji polskiego ambasadora w Paryżu.

Grodno w naszych rękach.

Komunikat Sztabu Generalnego.

WARSZAWA. (PAT.) Po ciężkich walkach zdobyliśmy Grodno biorąc znaczną ilość jeńców i materjału wojennego. Na północ od Niemna oddziały nasze ścigają pobitego nieprzyjaciela. Kilkakrotnie ataki nieprzyjaciela na Litwie odparto z wielkiemi dla niego stratami.

Na przestrzeni Różany — Wołkowysk skonstatowano stopniowe wycofywanie się bolszewików za rzekę Szczara. Na północ od Równego rozbiliśmy energicznym wypadem 19. tą brygadę piechoty sowieckiej, która ostatnio miała przeprowadzić akcję w celu odzyskania Równa.

Na północ od Wołoczysk nasze oddziały osiągnęły Medyń i Toki, zmuszając nieprzyjaciela do odwrotu w kiarunku północno - wschodnim. Na wschód od Zbrucza armja ukraińska w dalszym ciągu rozszerza swe ugrupowanie

Odwrót wojsk bolszewickich.

Komunikat Sztabu Generalnego.

WARSZAWA. (P.A.T.) Na południe od Prypeci sytuacja bez zmiany. Na północ od Prypeci bitwa trwa dalej bardzo pomyślna dla nas. Nieprzyjaciel jest w pełnym odwrocie na całym froncie stawiając jednak często zacięty opór. Wojska nasze dochodzą do rzeki Szczary. Dalej na północ oddziały nasze przeprawiły się przez Niemen. W walkach wczorajszych wzięto 1300 jeńców, wtem dowódcę i adjutanta 48 pp. sowieckiego, oraz komisarza pułkowego, 4 karabiny masz. 8 dział, wtem 2 ciężkie, sztandar oraz tabor.

Nasza kawalerja działająca na tyłach nieprzyjaciela osiągnęła rejon na północ od Lidy. Na Suwalszczyźnie litewska artylerja ostrzeliwała nasze placówki.

Z konferencji pokojowej w Rydze.

RYGA. (PAT.) Radio. Łotewskie biuro prasowe donosi: Dnia 25 o godz. 1 po południu Joffe zagaił drugie posiedzenie konferencji pokojowej w Rydze. Odczytał deklarację, która wczoraj została przyjęta przez rosyjski centralny komitet wykonawczy. Tekst tej deklaracji brzmi (w skróceniu:)

„Wojna podtrzymywana przez militaryzm Ententy grozi kampanią zimową. Rząd sowiecki uważa tedy za swój obowiązek przedsięwziąć wszelkie kroki, aby temu zapobiedz. Za podstawę rychłego porozumienia uważa samostanowienie na wszelkich terytorjach, których granice były kwestjonowane w czasie wojny po 1): Niepodległość Litwy, Ukrainy i Białorusi powinny być zadeklarowane uroczyście i oficjalnie przez obie strony. Również i niepodległość Wschodniej Galicji powinna być uznana. Po 2) jako środek do wyrażenia uznania od nośnych narodów powinno być uznane istnienie ciał reprezentantywnych sejmu, parlamentu i kongresu sowieckiego. W sprawie Galicji Wschodniej Rosja godzi się na plebiscyt na podstawie nie zasad sowieckich, lecz zwyczajnych burżuazyjnych metod demokratycznych. Jednakże podstawa samostanowienie stawałaby się niemożliwą, gdyby polska delegacja odrzuciła fakt, że tak Ukraina jak i Białoruś wykonały już swoje samostanowienie w roku 1918: Pragnąc uniknięcia wszelkiej zwłoki Wszechrosyjski komitet centralny wykonawczy upoważnia delegację sowietów do zawarcia niezwłocznego układu stanowiącego podstawę do pokoju na następujących zasadach:

1) Rząd rosyjski zrzeka się dawniejszych swoich żądań dotyczących tak redukcji jak i demobilizacji armji polskiej, jakoteż oddaniu Rosji kolonji grajewskiej.

2) Rosja gotowa jest podpisać zawieszenie broni i pokój przyznając, że granica polsko rosyjska ma być położona znacznie dalej na wschód, aniżeli było postanowione przez Radę Ententy.

Odrzucenie tej propozycji oznaczałoby, iż Polska zamierza rozpocząć kampanię zimową. Wszechrosyjski centralny komitet wykonawczy podtrzymuje ważnośc tych propozycji na 10 dni. O ile te preliminaria nie zostaną podpisane do 5 października, wówczas rząd sowietów ma prawo zmienić swoje warunki.

Po krótkiej przemowie wiceminister Dąbski oświadczył, że delegacja polska przyjmuje z zadowoleniem wiadomość, że rosyjska delegacja zrzeka się niemożliwych do przyjęcia warunków mińskich. Polska delegacja również pragnie najszybszego zawarcia pokoju. Następnie Dąbski odczytał swoją deklarację: Polska nie ma zamiaru ugruntować swojej wielkości przez ucisk innych narodów. Polska chce być czynnikiem ogólnego pokoju i wolności narodów. Wyrażając swoje przekonanie, iżtylko porozumienie z Rosją stanowi najlepszą gwarancję przeciwko ponowieniu militarnych konfliktów, polska delegacja proponuje następujące zasady pokoju wstępnego:

1) obie strony wzajemnie gwarantują uznanie zupełnej suwerenności, jak i nie mieszanie się do spraw drugiej strony.

2) Granica terytorjów między Polską a Rosją nie pójdzie stosownie do pretensji historycznych lecz stosownie do interesów życiowych obu stron

Sprawy narodowości podlegające dyskusji na owych terytorjach mają być rozstrzygnięte na zasadach demokratycznych Każde z państw ma mieć gwarancje przeciwko zaczepce innej strony.

3 Traktat winien oznaczyć termin dla wolnego wyboru obywatelskiego polskiego, czy też rosyjskiego.

4 Polska zobowiązuje się zagwarantować wolny rozwój języka i system mniejszości narodowościowych,

5 Obie strony wzajemnie zrzekają się odszkodowań wojennych.

6 (?) (radio uszkodzone).

7 Natychmiast po podpisaniu traktatu wstępnego powinny być utworzone komisje mieszane w celu bezzwłocznej wymiany internowanych osób cywilnych i jeżeli to możliwe również i jeńców wojennych.

8 Traktat powinien oznaczyć czas dla amnestji Polaków w Rosji i na odwrót.

9 Obie strony rozpoczynają natychmiast pertraktacje ogólno pokojowe.

10. Natychmiast po podpisaniu traktatu winny rozpocząć się pertraktacje w sprawie konwencji ekonomicznej.

11 Oparcie obopólnej likwidacji pretensji na wzajemnem uznaniu, że dla Polski nie powstanie żadne zobowiązanie lub ciężar z powodu dawniejszej przynależności do Rosji. Obopólne zrzeczenie się własności państwowej na terytorjum drugiej strony.

Zwrot wszelkich archiwów bibljotek i przedmiotów sztuki wywiezionych z Polski od czasu jej rozbioru.

Przyznanie dla Polski praw największego uprzywiljowania w sprawie zwrotu i kompensaty za szkody powstałe przez wojnę domową.

Delegacja polska proponuje wyznaczenie linji dla zawieszenia broni natychmiast skoro tylko warunki pokoju wstępnego zostaną przyjęte.

Delegacja polska proponuje podjęcie pracy przez komisję w celu przyspieszenia pracy konferencji. Po odczytaniu polskiej deklaracji Joffe zaproponował przerwę w celu zbadania propozycji.

O godz. 3 po południu posiedzenie odroczono.

Następne posiedzenie jutro o godz. 12 w południe.

Dziś wieczorem Dąmbski oświadczył reprezentantom prasy iż deklaracja rosyjska była poważna, że zbliżono się do pokoju i że dysonanse znacznie się zmniejszyły. Wszyscy uczestnicy rokowań przyznają zgodnie, że charakter posiedzenia w Rydze różni się najzupełniej od posiedzenia w Mińsku.

Rabunek 314,255 mk. w kasie wojskowej gen. Bałachowicza w Warszawie.

Rabusie zbiegli do Sosnowca, skąd usiłowali uciec za granicę.

SOSNOWIEC. W dniu 25 b. m. o godz. 11 w nocy w Warszawie przy ul. Nowy Świat nr. 35, stojący na warcie przy kasie wojskowej posterunkowy szeregowiec oddziału ochotniczego wojsk gen. Bałachowicza, Józef Grabacz przy współudziale rozprowadzającego warty kaprala Józefa Windera, popełni rabunek kasy, rozbijając takową. Z rozbitej kasy zrabowano 314.255 mk. polskich. Z pieniędzmi temi zbiegli wspomniani żołnierze, za sfałszowanemi uprzednio dokumentami podróży pociągiem towarowym do Sosnowca, gdzie usiłowali przejść granicę.

Zawiadomiona o kradzieży tutejsza żandarmerja, rozpoczęła energiczne poszukiwania i oto w dniu wczorajszym zdołano przyłapać obu zbiegów, gdy szli w stronę Radochy, przyczem w czasie rewizji znaleziono przy nich 313 794 mk. w walucie polskiej.

Obu aresztowano i skierowano pod strażą do wojskowego sądu warszawskiego okręgu generalnego.

Groźba koalicji przeciw sowietom.

PARYŻ. (tel. wł. Jak donosi „Deili Telegraph“ Rada ambasadorów ustaliła początek blokaty przeciw Rosji sowieckiej na 15 października, jeżeli do dnia 10 października pokoj z Polską nie będzie podpipany.

TELEGRAMY.

Za obrazę Naczelnika Państwa.

WARSZAWA. Ogłoszone rozporządzenie R. O. P. z d. 17 września 1920 r. w przedmiocie kar za obrazę naczelnika państwa.

Art. 1 Winny obrazy naczelnika państwa przez uwłaczające czci mowy, okrzyki, groźby lub zachowania się w urzędach w miejscach lub na zebraniach publicznych, bądź przez uwłaczające czci pisma, druki, afisze obrazy rysunki, wizerunki lub utwory, puszczane w obieg rozpowszechniane lub wystawiane na widok publiczny, ulegnie za występek:

w b. zaborze rosyjskim i pruskim karze aresztu, albo więzienia do lat 3 i grzywny do 10,000 mk lub jednej z tych kar.

w b. zaborze austryjackim— aresztu lub ścisłego do dni 14 do lat 3 i grzywnie od 1,000 do 10, 000 mk. lub jednej z tych kar.

Art. 2 Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia należy do ministra sprawiedliwości, a w b dzielnicy pruskiej do ministra tej dzielnicy w porozumieniu z ministrem sprawiedliwości,

Przewodniczący Rady obrony państwa:

w z (—) *Witos*

Prezes ministrów: w z (—) *Daszyński*

Gratulacyjne depesze.

WARSZAWA. (tel wł.) Naczelnik państwa i prezes gabinetu Witos wysłali pod adresem prezydenta Milleranda depesze gratulacyjne.

Rada miejs. Warszawy do pana, Milleradda.

WARSZAWA. (tel wł.) Prezes rady miejskiej i prezydent miasta wysłali do prezydenta republiki francuskiej, Milleranda depeszę treści następującej

„Mamy zaszczyt przesłać w imieniu pełnej wdzięczności Warszawy, stolicy naszej życzenia, oraz wyrazy czci i radości z powodu wyboru Szanownego Pana, jako Prezydenta Republiki“

Wystąpienie litewskie.

WARSZAWA (PAT). Wydz. pr. Min, Spr. Zagr. komunikuje: Dnia 26 b. m. Minister Spr. Zagr, otrzymało telegram z Kowna od rządu litewskiego z propozycją, aby rząd polski wycofał natychmiast swe wojska za linję 8 grudnia 19 r. aczkolwiek w telegramie tym rząd litewski nie oświadcza swej gotowości do bezwarunkowego wycofania wojsk litewskich z terytorjów polskich i nie wspomina ani słowem o podporządkowaniu się uchwale Rady Ligi Narodów z dn. 18 b. m. Min. Sapieha w porozumieniu z szefem sztabu generalnego i wiceprezydentem Daszyńskim zaproponował rządowi litewskiemu pertraktacje bezpośrednie w Suwałkach dn. 27 b. m. celem omówienia spraw związanych z ustaleniem linji demarkacyjnej i zagwarantowaniem zachowywania ścisłej neutralności przez Litwę.

Jeńcy litewscy.

WARSZAWA. (Pat) Rzeczpospolita donosi: Ministerswo Spr. Wojsk. kierując się względami humanitarnemi wobec jeńców żołnierzy litewskich, którzy są ślepem narzędziem rządu Kowieńskiego działającym w ścisłem porozumieniu z Niemcami i bolszewikami a nie w myśl przekonań bratniego narodu litewskiego wydało rozkaz polecający wydzielić ich z pośród ogólnej liczby jeńców wojennych, należycie izolować i traktować możliwie najlepiej.

Sukcesy Wrangla.

KONSTANTYNOPOL (PAT) Gen. Wrangiel po zajęciu Aleksandrowska posuwa się naprzód w kierunku Berdjańska.

Oddziały powstańcze atamana Nachno zajęły znaczną część gubernji Jekaterynosławskiej, Połtawskiej, i Charkowskiej oraz dorzecza Donu.

Wrangel pod Połtawą

RZYM. (PAT) Z Konstantynopola donoszą, że wojska gen Wrangla odparły nieprzyjaciela, aż do kolejowego punktu węzłowego Połtawa, przyczem wzięto 2500 jeńców, 7 armat i 20 kar, masz. W okolicy Aleksandrowska zniszczona została 86 dywizja sowiecka.

Węgry a Polska:

BUDAPESZT. Radio (PAT). Hr. Emeryk Csaky mianowany został Min. Spr. Zagr. i z tego powodu polecił zakomunikować węgierskiemu poselstwu w Polsce, że dołoży wszelkich starań aby wzmocnić wzajemne przyjacielskie stosunki istniejące dotąd między rządami obu krajów.

Eksplozja fabryki amunicji w Petersburgu.

ROTERDAM (wł.) „Morningpost“ dowiaduje się z Helsingforsu, że w Petersburgu wyleciała w powietrze największa fabryka amunicji Ostrog ze wszystkimi zapasami amunicji, przyczem zanotowano 500 zabitych.

Wrzenie we Włoszech.

RZYN. Havas. (Pat.) Wbrew rozkazowi Federacji Pracy mniejszość extremistów w dalszym ciągu zajmuje fabryki.

Giełda w Gdańsku.

GDANSK. Na zwołanym w izbie handlowej zebrania kupców hurtowych rozważono sprawę założenia giełdy gdańskiej. Wybrano komitet, któremu polecono wypracowanie całego planu.

Zamordowanie 2 tysięcy polaków w Wilnie

LONDYN. Otrzymano tu informacje o strasznym terorze, który panował w Wilnie w czasie okupacji tego miasta przez bolszewików. W ciągu jednego tygodnia bolszewicy zamordowali 2 tysiące polaków.

Nafta i cukier za amunicję.

WARSZAWA. (tel wł.) Minister skarbu Grabski udzielił przedstawicielowi „Kurjera Warszawskiego“ informacyj o swojej podróży do Paryża. Francja odstępować będzie Polsce broni i amunicji. nawet po zawarciu pokoju, Polska zaś dostarczy Francji 30 tysięcy ton cukru i 10 tysięcy wagonów nafty, co stanowi prawie połowę produkcji małopolskich źródeł naftowych, oczywiście ponad potrzebę wewnętrzną Polski, Umowa polsko-francuska zawarta ma być na przeciąg roku.

Sowiety a włosi.

MOSKWA. (PAT). Komitet wykonawczy komunistyczny zwrócił się do robotników włoskich z wezwaniem wytrwania w walce z kapitalizmem.

Flota rosyjska przygotowuje się do walki.

ROTERDAM (wł.) „Mornigpost“ donosi z Helsingforsu: Bolszewicy przygotowują swą flotę do walki. W porcie kronsztadzkim przygotowano nowy pancernik „Petropawłowsk“ i 3 krążowniki.

Sowiety grożą Anglji.

MOSKWA (Pat.) Wobec zerwania pertraktacji angielsko-sowieckich komisarz ludowy Cziczerin polecił swemu przedstawicielowi w Londynie Krasinowi oświadczyć Curzonowi, że Cziczerin konstatuje, iż rząd angielski świadomie nie chce dopuścić do stosunków pokojowych, dlatego też rząd sowiecki składa całą odpowiedzialność na rząd angielski.

Chiny zerwały z Rosją.

PEKIN. Havas. (Pat.) Donoszą tu o zerwaniu rokowań dyplomatycznych między Chinami a Rosją.

Skandal z banknotami P.K.P.

Władzom śledczym warszawskim doniesiono, że więźniowie w Mokotowie mają w swem posiadaniu większe sumy pieniędzy. Przeprowadzone śledztwo wykazało, że banknoty takie przeważnie 20 i 1,000 markowe nadpalone, posiada i ludność miejscowa. W dalszym ciągu okazało się, że P.K.P. podczas ewakuacji postanowiła pewną ilośc gotowych banknotów, których nie zdołała wywieść, spalić i jako najodpowiedniejsze miejsce wybrała więzienie mokotowskie.

Banknoty te nie były jeszcze w obiegu z powodu pewnych skaz i wadliwości w wykonaniu. Przy spaleniu, nie wszystkie banknoty uległy zniszczeniu i kilka paczek nieco

nadpalonych wyrzucono wraz z popiołem, gdzie zostały znalezione. Obecnie zgłasza się wiele osób z nadpalonymi banknotami celem wymiany, jednakże P.K.O, ogłosiła, że banknotów takich wymieniać nie będzie.

Kronika.

— **Nieszczęśliwy wypadek.** W dniu 26 b.m., t.j. w sobotę, na st. w Ząbkowicach usiłował w czasie biegu pociągu wskoczyć do wagonu szeregowiec 13 p.p. 26 letni Kazimierz Robak, potknął się jednakże tak nieszczęśliwie, że wpadł pod koła pociągu. które obcięły mu ręce i nogi. Smierć nastąpiła na miejscu.

Jest to jeszcze jeden wypadek, świadczący, jakie skutki pociąga za sobą czepianie się wagonów w biegu pociągu i na stopniach wagonów, zwracamy na to uwagę żandarmerji i obsłudze kolejowej.

— **Rozpustni chłopcy.** W dzielnicy sieleckiej, w pobliżu znajdującej się tam cegielni, codziennie niemal zbierają się, wałęsający się bezcelowo chłopcy, którzy zajmują się kradzieżą węgla z wagonów kopalnianych, grą w karty i bijatykami. Chłopcy ci są tak rozpustni i zdemoralizowani, że stają się we znaki każdemu niemal z przechodniów. W ubiegły piątek gromada takich „urwipołciów" dotkliwie obiła kamieniami jedną z kobiet, która stanęła w obronie pobitego przez chłopców syna. Czy rodzice nie mogliby zwrócić baczniejszej uwagi na swych synów? Podobno niektórzy z rodziców, sami namawiają swe dzieci do kradzieży?!... Cóż w takim razie na to nasze władze bezpieczeństwa?

— **Z zebrania pracowników Kasy Chorych.** „Wybory do tymczasowego Zarządu Związku Pracowników Powiatowej Kasy Chorych w Sosnowcu, przeprowadzone na ogólnem zebraniu w dniu 26-ym IX b. r., dały wynik następujący:

przewodniczący — Z Lubodziecki (82 gł.), zastępca przewodnicz. — R. Zawadzki (81 gł.);

członkowie Zarządu: Fr. Kurek (70 gł.), Z. Rychter (67 gł.), J. Hubowa (62 gł.), M. Smogorzewski (59 gł.), Wł. Mosiński (50 gł.)!

zastępcy czł. Zarz.: St. Gartel (48), Br. Jabłczyński (35), St. Dobrowolski (34), B. Hoffman (30), Prostak (27).

— **O pokrzywdzonych.** Do wprowadzenia w tutejszym b. zaborze kodeksu karnego 1903 r. na opracowanie którego rosjanie stracili lat 25 i masę pieniędzy i ostatecznie zaniechali go, jako nie nadającego się do nowych form życia prawno państwowego, matki dzieci, spłodzonych skutkiem uwiedzenia niewiasty obietnicą ożenku, czy inną, mogły poszukiwać alimentów po zaistnieniu wyroku skazującego uwodziciela z 1531 k. kg. i p., a tem samem uznającego go ojcem dziecka nieprawego. Dzisiaj kodeks karny 1903 r. nie zna kary za uwiedzenie, wskutek czego skargi poszkodowanych bywają umarzane z braku cech karnego przestępstwa. A że na drodze cywilnej jest znacznie trudniej dowieść uwiedzenia, a przytem art. 243 prawa o małżeństwie dotąd niezmieniony, wymaga, aby pozywany o alimenta o podobnym wypadku był pociągany i do odpowiedzialności karnej, to takie nieszczęśliwe matki i dzieci właściwie dzisiaj nie mają żadnej obrony. Źli zaś ludzie mogą bezkarnie krzywdzić i unieszczęśliwiać łatwowierne niewiasty, czego niema w żadnym cywilizowanym kraju, chyba w Bolszewji i co staje się wspaniałym sprzymierzeńcem do szerzenia demoralizacji i rozwiązłości obyczajów. Czy długo tak jeszcze będzie i kiedy się u nas wyrzuci rosyjski kodeks wyrzucony przez rosjan jako nic nie wart na śmietnik biurokratyzmu rosyjskiego.

— **O udogodnienia w komunikacji kolejowej.** W numerze 206 naszego pisma poruszyliśmy sprawę udogodnienia w komunikacji kolejowej, która nie uwzględnia wygód podróżujących (szczególnie u rzędników i korzystających z komunikacji lokalnej), ponieważ rozkład jazdy pociągów szczególnie w godzinach popołudniowych, nie przewiduje niezbędnych dla pracowników na urzędach, pociągów powrotnych.

— **Opodatkowanie się przemysłowców** Zgrupowani w T wie Przemysłowców Zagłębia Dąbr. przedstawiciele przemysłu opodatkowali się na rzecz obrony państwa w następującym stosunku licząc od dochochodów osobistych.

Od pierwszych 3,000 dochodu 5 proc., od następnych 10 proc. i od dalszych 15 procent miesięcznie.

— **Smiertelny wypadek.** W dniu 25 b. m. o godz. 13 m. 45 na stacji Ząbkowice Wacław Robak, szeregowiec 13-go pp. 4 komp. marszowej, wskakując do wagonu pociągu, będącego w biegu, poniósł śmierć momentalnie pod kołami.

— **Międzynarodowa konferencja kooperatyw.** W Genewie od dn. 11 b. m. do 13 października odbędzie się międzynarodowa konferencja stowarzyszeń wspóldzielczych. W konferencji tej będą brali udział przedstawiciele polskich Stowarzyszeń.

— **Ceny zboża.** Chociaż Rada aprowizacyjna w Warszawie uchwaliła cenę 700 mk. za 100 klgr. pszenicy lub żyta, konsument płaci za chleb znacznie drożej, niżby wypadło. Główna przyczyna tkwi w błędnem kole wielu urzędów, gdyż zboże od producenta do spożywcy musi przez nie przejść. Przedewszystkiem Urząd zbożowy dolicza do tej ceny 150 mk. na unormowanie kosztów przewozu, koszta organizacyjne; samorządy ze swej strony obciążają tę cenę sumą swoich kosztów i ostatecznie spożywcy płacą za zboże około 1000 marek i więcej.

— **Kompetencja sądów pokoju.** Rada Obrony Państwa odroczyła narazie wprowadzenie w życie ustawy sejmowej z dn. 14.7 b. r., którą kompetencja sądów została zwiększona do 30,000 mk. i miała obowiązywać od 1.10 b. r. Powodem odroczenia jest brak odpowiedniej ilości sędziów i urzędników kancelaryjnych, których bardzo wielu wstąpiło do wojska, wobec tego sądy pokoju nie mogłyby sobie dać rady z kilkakrotnie większym napływem spraw.

— **Nareszcie coś się robi!..** Przy ul. 3 maja obok domu kolejowego, przeznaczonego na centralę telegraficzno-telefoniczną i urząd pocztowo-telegraficzny rozpoczęto już roboty kablowe, mające na celu rozszerzenie sieci telefonicznej i przeprowadzenie przewodników podziemnych.

Dlatego też urządzona została specjalna studnia, gdzie zbiegać się będą te połączenia i jednocześnie prowadzone są roboty wewnątrz wspomnianego gmachu, które napotykają na pewien bierny opór mieszkających w domu tym dotąd pracowników kolei, co utrudnia szybkie zainstalowanie się centrali i pomienionego urzędu pocztowo-telegraficznego. Dziwimy się, że mimo, iż kwestja przekazania domu tego zarządowi sieci telefonicznej i naczelnikowi poczty i telegrafu została przez odnośne czynniki decydujące przesądzona, dotąd władze kolejowe nie zdążyły znaleźć dla pracowników kolejowych zajmujących ubikacje w tym domu innego lokalu.

— **Magistrowie farmacji i prowizorzy.** Ministerjum oświaty wyjaśniło, na wniosek wydziału lekarskiego uniwersytetu warszawskiego, że dyplom magistra farmacji, uzyskany w uniwersytecie warszawskim na mocy tymczasowych przepisów o egzaminach farmaceutycznych, jest pod względem prawnym równoważny z dyplomem na prowizora, otrzymanym w dawnem państwie rosyjskiem, jako też z dyplomami magistra farmacji, uzyskanemi w uniwersytecie we Lwowie i Krakowie.

— **Wynagrodzenie niższych funkcjonarjuszów państwowych.** Prezydjum Rady Ministrów zwróciło się okólnikiem do wszystkich ministerstw, władz i urzędów centralnych w sprawie wysokości uposażenia pomocniczego personelu kancelaryjnego.

Uposażenie to nie może być wyższe ponad 12 stopień służbowy płacy zasadniczej wraz z dodatkiem drożyźnianym, jednak bez dodatku za wysługę lat.

Tylko w razach wyjątkowych wyższe wynagrodzenie może być przyznane drogą złożenia umotywowanego wniosku do prezydenta ministrów, który w każdym poszczególnym wypadku decyduje o tem po porozumieniu się z ministrem skarbu.

— **Z braku bilonu polskiego** Ministerstwo skarbu wydało kasom skarbowym polecenie aby — wobec braku bilonu — przyjmować we wszystkich kasach, aż do odwołania, zastępczo wzamian bilonu opiewającego na fenigi polskie bilon austrjacki i węgierski w stosunku 1 hal. = 1 f. Rozporządzenie to dotyczy także opłat pocztowych.

— **Uzupełnienie.** W numerze 204-ym z dnia 5 go b. m. w sprawozdaniu z Rady Miejskiej wkradły się następujące niedokładności, które niniejszym uzupełniamy:

1) W Liście Komisji skarbowej brak członków do jakiej została ta komisja zredukowana, przeto w sprostowaniu należy dodać z liczby członków 12 do 7-miu.

2) List Dr. Zaborskiego winien brzmieć: „Z powodu wstąpienia do służby wojskowej obowiązków radnego spełniać nie może„ a nie jak umieszczono. —

3) W przemówieniu r. Gawrona, opanował przeciw uchwale Zarządu miasta i t d., a nie „proponował"

4) W uchwale "jednocześnie Rada Miejska upoważniła Viceprezydenta Niernsće do pełnienia obowiązków prezydenta i td winno być Rada Miejska prosiła o pełnienie obowiązków i t d.

Po procentach Statutu od podatku wartości nieruchomej winno brzmieć -Ustawa powyższa obowiązuje od 1-go stycznia 1919 roku; a nie r b i że r. Lubelski wstrzymał się od głosowania za uchwałą, a nie „głosował przeciwko uchwale"

— **Teatr H. Czarneckiego.** daje dzisiaj piękną operetkę „Wesołą wdówkę" Lehara, w roli tytułowej p. Wojnowska,

W środę teatr wyjeżdża do Dąbrowy i Będzina.

W czwartek idą „Manewry jesienne".

W piątek premjera oryginalnej sztuki „Ich czworo" Zapolskiej, sztuka wysoce nastrojowa i wymagająca bardzo precyzyjnej gry. Premjera ze względu na obsadę zapowiada się bardzo interesująco.

Z życia braci naszych w Ameryce Północnej.

W dzienniku Związkowym, wychodzącym w Chicago, czytamy o tem jak rodacy nasi reagują na to co się w kraju u nas dzieje.

Na wiecu, odbytym 15 sierpnia r. b. w mieście Chicago, uchwalono: My Polacy, jako obywatele Amerykańscy, zobowiązujemy się dotrzymać lojalności naszemu rządowi, oraz wyrażamy gotowość do wszelkiego poświęcenia, by poprzeć rząd w jego usiłowaniu zachowania wolności dla ludzkości. Rząd nasz dostarczy Polsce dalszej moralnej i materjalnej pomocy, wzmocni stanowisko rządu polskiego i umożliwi zawarcie honorowego i sprawiedliwego pokoju, aby Rzeczpospolita polska mogła wyjść zwycięsko z walki w obronie cywilizacji i demokracji przeciw bezrządowi na wschodzie.

Polacy Amerykańscy, postanowili opodatkować się na rzecz Czerwonego Krzyża Polskiego najmniej po 5 dolarów, niektórzy zadeklarowali poważne sumy, wierząc, że Czerwony Krzyż jest aniołem opiekuńczym żołnierzy polskich w walce z bolszewikami. Postanowili też w dalszym ciągu pracować jaknajenergiczniej nad sprzedażą bondów Polskiej Pożyczki Państwowej. Na niektórych wagonach tramwajowych widnieją dwie wielkie tablice z napisami: „zakupujcie Pożyczkę Odrodzenia". Druga zaś: „Pracownicy tramwajowi zakupili pożyczki za 3,440,050 mk".

Czytamy dalej. Chicago 18 sierpnia. Stojące na czele bolszewizmu zorganizowane żydostwo całego świata, niemogąc nakłonić gabinetów i parlamentów państw poszczególnych do wrogiego stanowiska wobec Polski, zebrało się do zmobilizowania wszystkich unij robotniczych, celem przeprowadzenia bojkotu Polski, przez odmówie w portach i na stacjach kolejowych ładowania broni i amunicji, przeznaczonej dla Polski. Nowy ten piekielny zamach, propagowany wszędzie przez, stojących na żołdzie żydowsko-bolszewickim, przywódców robotniczych, w znacznej części się udaje. W Ameryce też komuniści urządzili zamach przeciw Polsce. Baczność więc robotniku Polski! Pamiętaj, żeś przedewszystkiem polakiem!

Socjaliści Polscy z Warszawy, którzy w odpowiedzi na odezwę, wydaną przez socjalistyczne biuro w Chicago przeciw Polsce i jej narodowi nazywającą polaków zaborcami, jukrami, kapitalistami i t p. wystosowali apel do wszystkich socjalistycznych partji w całym świecie, informując, że Polska nie walczy przeciw robotnikom rosyjskim, ale przeciw armji rosyjskiej, prowadzonej przez byłych carskich generałów, Naród polski potrafi się sam rządzić i chce u siebie zaprowadzić taką formę rządu, jaka będzie uważał za właściwą. Socjaliści Chicagoscy wobec tego apelu, zażądali od partji socjalistycznej, składającej się z międzynarodowców, odwołania na Polskę paszkwili,

Wydawcy: Spółka Wydawnicza „Kurjer Zagłębia", Tłocznia „Spółki Wydawn. „Kurj. Zagł." Redaktor Józef Maciejowski.